

громадян взагалі, не буде вже виключно безпечного в екологічному відношенні життя на як найменшу ближчі 10–20 років. Тому освітні програми мають забезпечити людей механізмами взаємодії з оточення для збереження власного здоров'я та життя.

Марощук Н. В.

*керівник гуртків Донського
еколого-натуралістичного центру
смт. Донське, Волноваський район,
Донецька область, Україна*

ПРАКТИЧНА ЕКОЛОГІЧНА РОБОТА В ХОДІ ПРОВЕДЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПРИРОДООХОРОННОЇ АКЦІЇ «ГОДІВНИЧКА»

В системі роботи позашкільних навчальних закладів значне місце належить виховній роботі, яка спрямована на формування гармонійної, всебічно розвиненої особистості. Екологічне виховання в позашкільних навчальних закладах екологічного спрямування повинно здійснюватися в ході всієї навчально-виховної роботи. Цьому сприяє тісне спілкування гуртківців з природою, вивчення впливу людини на довкілля, усвідомлення своєї ролі в існуванні природи і взаємин людини з природою та з оточуючим світом.

Завдання екологічного виховання – сприяти накопиченню у гуртківців екологічних знань, виховувати любов до природи, прагнення берегти, примножувати її, формувати уявлення про єдність людини і природи.

З цією метою в Донському еколого-натуралістичному центрі впроваджується низка заходів з підвищення екологічної освіти і культури у дітей та молоді, проведення конкретних практичних дій із збереження, охорони та відновлення довкілля. Однією з основних форм роботи еколого-натуралістичного спрямування є проведення різноманітних природоохоронних акцій.

Процес формування екологічних знань, екологічної культури учнівської молоді є ефективним у тому випадку, коли діти не тільки вивчають екологічні проблеми, обговорюють шляхи їх вирішення, а й беруть безпосередню участь у виконанні конкретних завдань та практичній діяльності.

Екологічне виховання дітей та підлітків тісно пов'язане з практичною природоохоронною роботою. Кожного року гуртківці нашого центру приймають участь у Всеукраїнській акції «Годівничка». Участь у цій акції сприяє вихованню дбайливого ставлення до зимуючих птахів, виховання ціннісного ставлення до біорізноманіття, проведення просвітницької роботи та практичних дій з охорони та збереження орнітофауни.

Згідно положенню про умови проведення Всеукраїнської акції «Годівничка» до участі в ній запрошуються учні загальноосвітніх шкіл та гуртківці позашкільних навчальних закладів еколога-натуралістичного напрямку, громадські екологічні об'єднання.

Проведення акції відбувається в три етапи, кожний з яких має важливе значення у формуванні екологічного виховання дітей та молоді. Під час проведення акції гуртківці на гурткових заняттях вивчають орнітофауну нашого краю, складають картотеку зимуючих птахів, використовуючи енциклопедії, довідники, художню літературу. Також організовується збір їжі для птахів, обираються зручні місця для підгодівлі, ремонтуються та оновлюються старі годівнички, складається меню. Під час екскурсій гуртківці визначають які птахи відлетіли, які залишилися, спостерігають за їх поведінкою.

В процесі проведення акції як гуртківці, так і керівники гуртків приймають активну участь у різних заходах, конкурсах, виставках, творчих завданнях. Гуртківці Донського ЕНЦ приймають участь у проведенні спостережень за зимуючими птахами. Підраховують кількість птахів, стежать за погодними умовами, за поведінкою птахів.

Під час просвітницько-пропагандистської роботи гуртківці виготовляють листівки, буклети, які розвішуються в магазинах, школі, роздаються перехожим. Активна робота проводиться по виготовленню та розвішуванню

годівничок. Діти ведуть спостереження, відмічають скільки і яких птахів можна побачити на годівничках, яку їжу птахи люблять більше.

Активну участь у проведенні акції «Годівничка» приймають керівники гуртків. Розробки занять про зимуючих птахів, методичні розробки, цікаві ігрові моменти під час занять, вікторини, оповідання, ребуси – все це проводиться з метою допомогти дітям розширити та закріпити знання про зимуючих птахів, про їх охорону, про важливість підгодівлі в зимову пору.

Під час заключного етапу підсумком завжди є проведення свята зустрічі птахів. Після проведення свята підводяться підсумки проведення акції «Годівничка» у Донському ЕНЦ.

У рамках проведення цієї природоохоронної акції було проведено ряд природоохоронних заходів спрямованих на збереження та допомогу зимуючим птахам. Використання різних форм роботи під час проведення акції «Годівничка» допомагають виховати у гуртківців почуття стурбованості за стан довкілля, свідоме ставлення до природи. Чим більше гуртківці приймають участь у різних природоохоронних акціях, тим більше відбувається формування та розвиток екологічно грамотної, освіченої, культурної особистості.

Моїсєєв Ю. О.

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права
Донецького національного університету імені Василя Стуса,
м. Вінниця, Україна*

ЩОДО ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАВНИКІВ

У світлі концепції сталого розвитку, одним з основних напрямків реформування освітніх систем повинно стати формування особистості, яка готова будувати свої відносини з навколишнім середовищем на основі